

Pälshandel

En rapport om när djur blir till kläder

Pälshandel

En rapport om när djur blir till kläder

av Lea Honorine och Roger Pettersson

Djurens Rätt
Box 2005
125 02 Älvsjö
www.djurensratt.se
info@djurensratt.se
08 - 555 914 00

Copyright Djurens Rätt 2007

Tryck: Federativ Tryckeri AB, Stockholm, 2007 (24860)

ISBN 978-91-88786-71-5

Omslagsfoto: Hendrik Zeitler

As the quintessential authority of fashion, Vogue sets trends worldwide.

*Andreas Lenhart, president,
International Fur Trade Federation*

As for clothes or accessories made from the skin and fleece of animals, these are as ho-hum as leather shoes and belts, wool jackets and sweaters, standard items of clothing for most Americans. I mean, who can possibly be against buying and wearing leather or wool? I wore both for most of my life. If someone had told me back then that I was doing wrong, I would have thought they had a screw loose somewhere. The only problem was, this was before I knew the price animals pay to 'give' us the fleece or skin off their backs.

*Tom Regan, professor i filosofi,
North Carolina State University, USA*

Innehåll

Sammanfattning	7
Inledning	9
Från levande djur till pälsplagg	11
Modeindustrins påverkan	15
Fur Free Alliance – pälsmotståndets samarbetsorganisation	17
Pälshandeln i världen	19
Pälshandeln i Sverige	23
Pälsproduktionen i världen	25
Pälsproduktionen i Sverige	27
Djurens Rätt anser	29
För 125 år sedan	31
Länkar	33
Djurens Rätt	35

Sammanfattning

Djur är inte kläder! Det slår Djurens Rätt fast i en av sina paroller. Enligt Djurens Rätt ska djur kunna leva på ett sätt som ger dem utlopp för sina naturliga beteenden. Strävan ska dessutom vara att djur inte ska få utnyttjas av människan på ett sådant sätt och för sådana syften som är oförenliga med deras egna intressen som individer.

Pälsindustrin innebär att djur föds upp och dödas enbart för att människor vill klä sig i deras pälsar. Den hellånga pälsen ser man inte så ofta som förr, och det är naturligtvis ett steg framåt. Tyvärr vägs denna minskning upp av en ökad försäljning av pälsdetaljer på jackor, mössor, stövlar, leksaker och andra produkter. För djuren rör det sig inte om några detaljer, utan det handlar om deras liv.

I den här rapporten redovisas pälshandeln i kronor och i andra siffror. Rapporten avslutas med de krav som Djurens Rätt arbetar för att få genomförda i samhället. De bygger kort och gott på att djur inte ska ses som kläder eller som varor.

Ett problem som vi har stött på i arbetet med den här rapporten är att det inte finns näringsoberoende statistikuppgifter i tillräcklig utsträckning. Vi har varit hänvisade till de uppgifter som finns, vilka ofta har sammanställts av pälsbranschen eller av organ som står pälsbranschen nära. Samma problem stötte pälsdjursnäringens utredningen på (SOU 2003:86), och tvingades att redovisa siffror från pälsbranschen över antal farmer etc.

Inledning

Det fanns en tid då vi alla använde djurhudar på våra kroppar. Om vi inte hade använt oss av dessa så hade vi förmodligen aldrig kunnat bosätta oss på våra breddgrader. Vi hade helt enkelt inte klarat av det karga och kyliga klimatet. Om så är fallet har vår existens här uppe på den norra delen av jordklotet en gång i tiden varit beroende av att vi utnyttjade djur.

Men det som varit kan ändras. Och i dag finns det knappast någon seriös person som kan hävda att vi är beroende av att döda djur för att klä oss i deras pälsar. Vi har sedan lång tid tillbaka utvecklat andra material, som inte bygger på djurdöd och djurlidande. Den intressanta frågan är då given: Varför fortsätter vi med att döda djur för att de ska bli till kläder?

Idag är det andra intressen som ligger bakom djurdödandet inom pälsindustrin. Man skulle kunna bunta ihop dem och säga att det är de som har ekonomiskt intresse av det. Dit kan man räkna pälsfarmarna, jägarna, beredningsindustrin, klädindustrin, modedesignerna med flera. Hur är det med konsumenterna då, hör de dit? Ja, i viss utsträckning är det nog så. Men samtidigt ska man ha klart för sig att mycket görs för att lura dem. Pälsindustrin vill inte ha någon obligatorisk märkning som talar om ifall kläder innehåller djurpäls. Industrin prånglar ut mycket av sina produkter i form av detaljer på klädesplagg, som många konsumenter köper av ren okunskap. Okunniga konsumenter tycks vara något som pälsindustrin gillar. För hur många tror ni skulle köpa en jacka med en pälskrage ifall de såg lidandet bakom?

En av djurrättsrörelsens viktigaste uppgifter är att synliggöra det förtryck som djur utsätts för inom pälsindustrin. En annan är att skapa lagar i samhället som gör det möjligt att den vägen stoppa djurutnyttjandet inom pälsindustrin. En tredje är att stå upp för konsumentintresset genom att t ex kräva en märkning.

Foto: Keld Navntoft 2004 / Scanpix

Staplade minkskinn Copenhagen Fur Center i Glostrup vid årets första auktion, 9 februari, 2004.

Från levande djur till pälsplagg

Industrin som förvandlar levande djur till pälsplagg är mycket invecklad. I hög grad är den dessutom internationaliserad. Pälsskinnen färdas ofta genom flera länder där de genomgår olika behandlingar innan de hamnar hos konsumenten.

Inom EU finns det cirka 40 000 företag som på olika sätt deltar i produktion och förmedling av päls. Dit räknas uppfödare, beredningsföretag, auktionsställen med flera. Totalt i världen finns det cirka 75 000 företag som sysslar med produktion och förmedling av päls. Om man räknar in andra företag som livnär sig på pälshandel, till exempel designers och återförsäljare, kommer man upp i cirka 117 000 företag. Drygt en miljon personer världen över arbetar inom pälshandelssektorn.¹

Djurens pälsar säljs som torkade råa skinn på auktioner. Världens största auktionsbolag för pälsskinn finns i Köpenhamn, Helsingfors, Seattle, Oslo, Toronto och i St Petersburg. Härifrån hämtar inköpare från hela världen största delen av sina pälsskinn.²

Från auktionsbolagen går de råa skinnen vidare för beredning och färgning. Denna hantering sker huvudsakligen i Italien, Frankrike, Tyskland, de baltiska staterna, Kanada, Ryssland och i Kina. Efter beredning och färgning bearbetas skinnen till pälsplagg. Detta sker över hela världen, men de största och viktigaste tillverkningscentrena finns i Kanada, Kina, Hong Kong, Grekland och Ryssland. Pälsplagg och kläder med pälsaccessoarer finner vägen till konsumenten via ett flertal återförsäljningskanaler såsom pälsaffärer, varuhus och modeaffärer.³

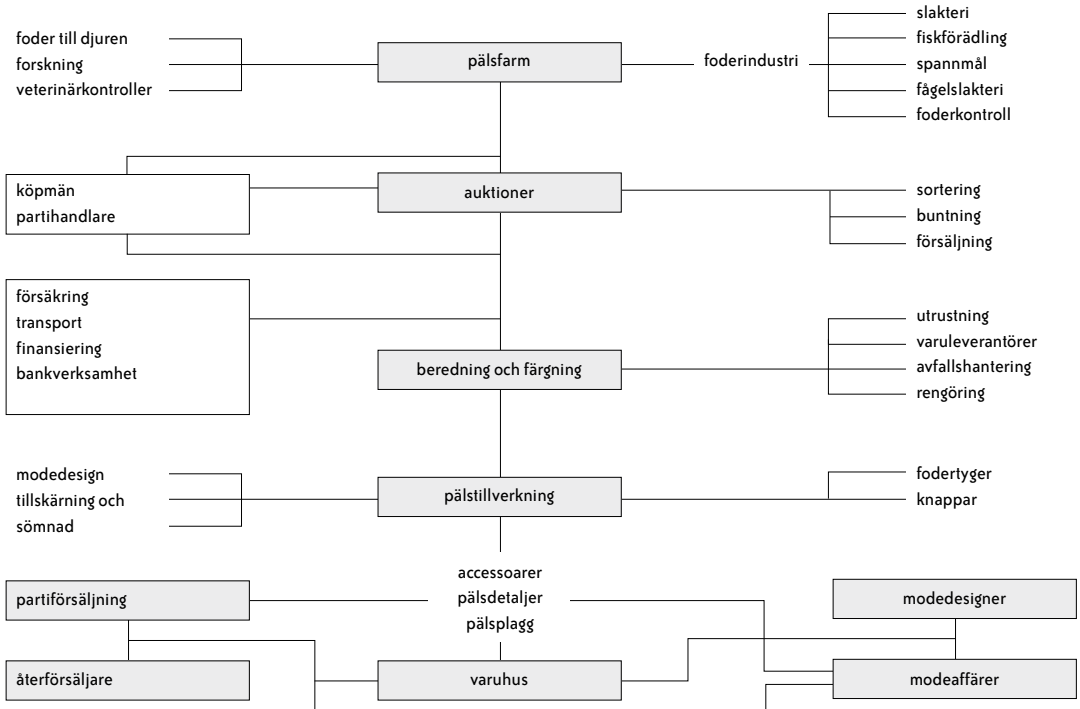
För produktionen av pälsskinn behövs det också andra aktörer. Pälsfarmarna samarbetar med andra djurutnyttjande näringar när det gäller foder, samt med transportföretag och auktionsföretag.

Foto: Keld Navntoft 2004 / Scanpix

Livligt budande vid Copenhagen Fur Center i Glostrup vid årets första auktion, 9 februari, 2004. I auktionen väntas 4-5 000 uppköpare från omkring trettio olika länder delta.

Från farm till konsument ⁴

Källor:

1. British fur trade association, BFTA 2007, www.britishfur.co.uk
2. EFBA the economics of fur farming and fur, www.efbanet.com/economics.htm
3. The Socio-Economic Impact of International Fur Farming, IFTF, 2002.
4. Pälsnäringens europeiska dimension, EBFA i samarbete med ITFI 2002

Foto: Rolf Vennenbernd 2007 / Scanpix

Pälslagg till försäljning.

Modeindustrins påverkan

Efterfrågan på pälsplagg finns över hela världen, men den största konsumtionen sker i USA och i delar av Asien. I Europa sker den största konsumtionen i Tyskland, Italien och i Spanien. Även i Ryssland och i många av de forna sovjetstaterna konsumeras mycket päls.¹

Över 350 ledande internationella modedesigners använder sig av päls i sina modekollektioner. Under de fem senaste åren har användningen av päls ökat i modevärlden. Orsaken till ökningen är främst att man har lanserat ett nytt användningsområde för päls, som accessoarer i form av pälskragar etc.²

Modemagasin som Vogue och Harper's Bazaar säljer idag fler annonssidor för päls än vad de har gjort under det senaste decenniet. I september 2007 hade Vouge en 12-sidig annonsbilaga för päls i tio av sina nationella upplagor. Denna annonskampanj nådde ut till drygt 34 miljoner läsare runt om i världen. Bakom bilagan stod IFTFs, som är en internationell sammanslutning av pälsindustrier från 29 länder. IFTFs huvuduppgift är att främja användningen av päls inom modeindustrin. De gör det bland annat genom att arrangera internationella pälsdesign tävlingar där syftet är att uppmuntra unga designers till att använda päls.³

Modeindustrin spelar en viktig roll för att pälsindustrin ska få avsättning för sina produkter. Den svenska pälsindustrin arbetar internationellt för att påverka modeindustrin i syfte att öka efterfrågan av pälsprodukter på den internationella marknaden. Det internationella påverkansarbetet är viktigt för den svenska pälsindustrin, särskilt mot bakgrund av att antalet butiker som säljer päls i Sverige har sjunkit kraftigt (från 1993 till 2002 minskade antalet specialiserade pälsbutiker i Sverige från 129 till 57). I stort sett alla pälskinn som produceras i Sverige säljs på den internationella marknaden.⁴

Källor:

1. The Socio-Economic Impact of International Fur Farming, IFTF 2002.
2. Pälsnäringens europeiska dimension, EBFA i samarbete med ITFI 2002.
3. IFTF International Fur Trade Federation 2007, www.fur-style.com
4. Between the State and the Market: Expanding the Concept of Political Opportunity Structure, Mattias Wahlström and Abby Peterson, sociologiska institutionen, Göteborgs universitet. Acta Sociologica 2006 Vol. 49, No. 4 (<http://asj.sagepub.com/cgi/content/abstract/49/4/363>).

Fur Free Alliance – pälsmotståndets samarbets- organisation

Fur Free Alliance (FFA) är en internationell allians som består av närmare 40 djurrätts- och djurskyddsorganisationer, däribland Djurens Rätt. Alliansens vision är att djur inte ska exploateras och dödas för sin päls.

FFA arbetar genom opinionsbildning för att öka medvetenheten hos allmänheten om de grymheter som pälsindustrin utsätter djur för. Man arbetar även genom samarbete med pälsfria kedjor. Ett annat arbetsområde för FFA är att främja lagstiftning mot pälsdjursnäringen samt granskningar av densamma.

Inom FFA finns ett särskilt program framtaget för pälsfri handel, Fur Free Retailer Program. Programmet syftar till att ge konsumenter information om affärskedjor som inte säljer päls. De företag som vill komma med på listan över pälsfria kedjor måste i skrift uttala att de inte säljer päls.

FFA medverkar även i att anordna årliga designtävlingar mot päls. Man riktar sig då till designelever i medlemsländerna och erbjuder dem möjlighet att vara med i en internationell tävling där uppdraget är att ta fram en affisch mot päls.

Följande organisationer är medlemmar i FFA:

- Belgien: Global Action in the Interest of Animals (GAIA)
- Danmark: Anima
- Finland: Animalia
- Kanada: Animal Protection Institute (API), Canadians for Furbearing Animals, Global Action Network (GAN)
- Irland: Compassion in World Farming (CIWF)
- Italien: Lega Anti Vivisezione (LAV)
- Nederländerna: Bont Voor Dieren
- Norge: Norwegian Animal Welfare Alliance (NAWA)
- Ryssland: VITA
- Spanien: Fundación para la Adopción, Apadrinamiento y Defensa de los Animales (FAADA), Fundación Altarriba
- Schweiz: Schweizer Tierschutz/Protection Suisse des Animaux (STS/PSA)
- Storbritannien: Advocates for Animals, International Fund for Animal Welfare (IFAW), Marchig Animal Welfare Trust, Respect for Animals, Royal Society for the Prevention of Cruelty to Animals (RSPCA), World Society for the Protection of Animals (WSPA)
- Sverige: Djurens Rätt
- Tjeckien: Svoboda Zvirat
- Ukraina: CETA
- Ungern: Fauna Hungary
- USA: Animal Protection Institute (API), The Fund for Animals, The Humane Society of the United States (HSUS), Humane Society International (HSI), International Fund for Animal Welfare (IFAW), World Animal Net (WAN)
- Österrike: Vier Pfoten (Four Paws International)¹.

Källor:

1. Fur Free Alliance 2007, <http://infurformation.com>

Pälshandeln i världen

Pälshandeln är en miljardindustri. Enligt branschens egna siffror var världsomsättningen cirka 11 miljarder dollar under 2001/2002.¹ Andra siffror visar att den har ökat till cirka 13,5 miljarder dollar under 2005/2006.²

Pälsbranschens intresseorganisation i Europa har beräknat omsättningen inom EU-länderna till 4 525 miljoner dollar under 2002/2003.³

Pälshandeln är särskilt omfattande i vissa länder. I Danmark är pälsprodukter den tredje största exportvaran från lantbruket, efter bacon och ost. Den uppskattas till ett värde av 514 miljoner euro. I Finland produceras pälsprodukter till ett värde av 250 miljoner euro.

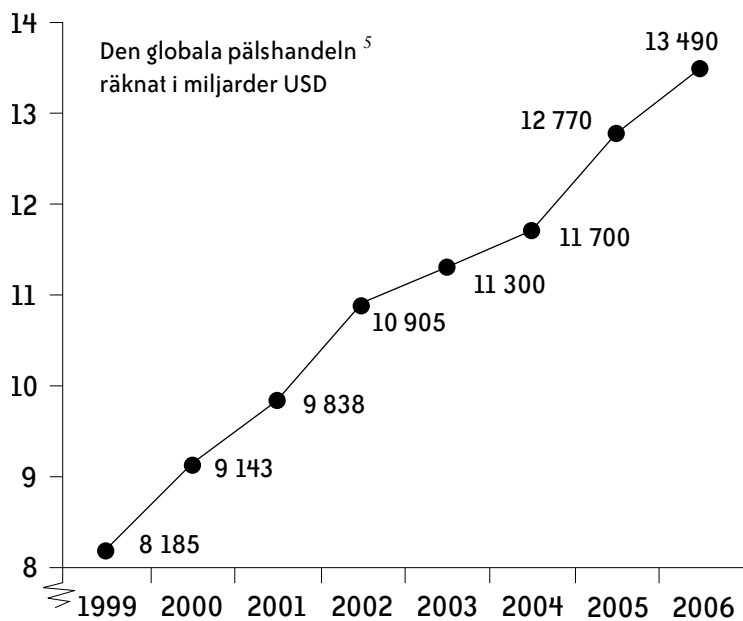
I Ryssland överstiger värdet av pälshandeln 2,5 miljarder dollar och bidrar med cirka 0,6–0,8 procent av omsättningen av alla konsumtionsvaror. Hong Kong är världens största importör av pälsskinn från farmade djur och den ledande exportören av pälsplagg. Försäljningen värderas till cirka 320 miljoner dollar.³

Uppgifter om pälshandelns totala värde saknas för USA, men enbart produktionen av minkskinn uppskattades till ett värde av 174 miljoner dollar år 2006.² Pälshandeln i Kanada bidrar med cirka 800 miljoner dollar till Kanadas bruttonationalprodukt.⁴

Foto: Anton Krag

En uppköpare kontrollerar minkskinn vid Copenhagen Fur Center i Glostrup vid årets första auktion, 9 februari, 2004.

Källor:

1. Pälsnäringens europeiska dimension, EFBA i samarbete med IFTI, 2002.
2. Fur Commission, USA.
3. The Socio-Economic Impact of International Fur Farming, IFTE, 2002.
4. Fur Institute of Canada.
5. International Fur Trade Federation.

Foto: Djurens Rätt

Chinchillaskinn från Örlycke gård i Blekinge.

Pälshandeln i Sverige

Sveriges import av pälsskinn i 1 000 SEK

	2005	2006
Pälsskinn, oberedda		
Totalt	398	750
Pälsskinn, beredda		
Totalt	80 958	77 506
Kläder och tillbehör samt andra varor av pälsskinn		
Totalt	41 754	50 682

Sveriges export av pälsskinn i 1 000 SEK

	2005	2006
Pälsskinn, oberedda		
Totalt	198 768	220 915
Pälsskinn, beredda		
Totalt	33 133	32 854
Kläder och tillbehör samt andra varor av pälsskinn		
Totalt	50 278	59 611

Källa:

Statistiska centralbyrån 2007.

Foto: Anton Krag

Räv i bur.

Pälsproduktionen i världen

Fur Free Alliance uppskattar att 45 miljoner djur årligen dödas i pälsindustrin.¹ Cirka 85 % av alla pälskinn som produceras kommer från djur som föds upp på farmer.² De vanligast farmade arterna i världen är mink, rävm, iller, mårhund, chinchilla och nutria. Av dessa är de två förstnämnda mest förekommande.³ Under 2002 producerades det drygt 30 miljoner minkskinn i världen.⁴

Skandinavien står för drygt hälften av världsproduktionen av minkskinn. Danmark är det land i världen som producerar flest minkskinn. Under 2002 uppgick produktionen till drygt 12 miljoner skinn.⁴ Vad det gäller rävsinn är Finland den ledande producenten i världen. Under 2002 producerade man över 2 miljoner rävsinn.⁵

Pälsindustrin dödar även djur med hjälp av fällor och genom jakt. Det finns idag ingen tillförlitlig statistik över hur många djur som dödas på detta sätt inom pälsindustrin. Enligt Fur Free Alliance rör det sig om ”miljontals”.¹

Källor:

1. Fur Free Alliance 2007, <http://infurformation.com>
2. British fur trade association, BFTA 2007, www.britishfur.co.uk
3. EFBA the economics of fur farming and fur 2007, www.efbanet.com/economics.htm
4. Djurens välfärd och pälsdjursnäringen, SOU 2003:86, 2003.
5. The Socio-economic Impact of International Fur Farming, IFTF, 2002.

Foto: Anton Krag

Mink i pälsindustrin.

Pälsproduktionen i Sverige

I Sverige föds minkar och chinchillor upp inom pälsindustrin. Under 2002 dödades 1 400 000 minkar av pälsindustrin och cirka 2000 chinchillor.¹

Den svenska pälsdjursindustrin har fått hård kritik för att man inte ens lever upp till den svenska djurskyddslagen. Flera veterinärrapporter har slagit fast att så är fallet. De har visat att djuren utvecklar grava beteendestörningar på grund av att de hålls på ett sådant sätt att de inte ges möjlighet att bete sig naturligt.²

Pälsdjursindustrin har också fått hård kritik från myndighetshåll. Jordbruksverket har bland annat konstaterat att de hållningssystem som används inom minkindustrin bör avvecklas³ samt att chinchillaindustrin inte ens lever upp till internationella överenskommelser.⁴

Den statliga pälsdjursnäringens utredningen instämde senare i Jordbruksverkets kritik. Men utredningen riktade också kritik mot de myndigheter som har haft i uppdrag att meddela föreskrifter för hur pälsindustrin ska hålla djur. Utredningen anförde att industrin själv inte hade gjort något för att utveckla sin djurhållning och att det i sig skulle kunna vara ett argument för att direkt förbjuda industrin. Emellertid ansåg utredningen att näringen inte varit ensam om att inte ta sitt ansvar – eftersom inte heller myndigheterna hade gjort det så föreslog man istället att industrin skulle få fram till 2010 på sig att utveckla sin djurhållning. Om den inte heller då uppfyller djurskyddslagens krav ansåg utredningen att hela eller delar av industrin kan förbjudas.¹

Källor:

1. Djurens välfärd och pälsdjursnäringen, SOU 2003:86, 2003.
2. SVS pälsdjursutredning – för bättre villkor hos farmad mink och räv (1990) och Uppföljning av SVS pälsutredning

från 1990 (1996), Sveriges Veterinärmedicinska Sällskap, Sveriges Veterinärförbund.

3. Uppdrag i fråga om hållande av mink för pälsproduktion, Jordbruksverket, 2002.
4. Uppdrag att utarbeta detaljföreskrifter om hållande av chinchilla för pälsproduktion, Jordbruksverket 2002.

Djurens Rätt anser

Djur är levande och kännande varelser med intressen och behov, som måste tillgodoses. De har nämligen förmåga att uppleva, känna smärta och lust. Vi anser att djur har rättigheter och på internationell nivå arbetar vi för en FN-resolution om djurs rättigheter. I Sverige arbetar vi för att djurs rättigheter ska skrivas in i grundlagen och att det i lagstiftningen ska införas en djurbalk som utgår från djurens rättigheter

Vi arbetar för ett samhälle där djur inte ses som kläder. Pälsindustrin innebär att djur dödas enbart för att människor vill klä sig i deras pälsar. Djurens Rätt arbetar för att djuren ska få behålla sina pälsar, och att pälsfarmning och annan pälsproduktion ska förbjudas. Djur är inte kläder!

Vi arbetar även för ett samhälle där djur inte ska ses som varor. Djur utnyttjas för att det finns en efterfrågan på djurprodukter, något som djurindustrin ser till att stimulera och underhålla genom ständig marknadsföring. Djurens Rätt arbetar för att synliggöra djurutnyttjandet bakom produkter som innehåller djurdelar, eller där produktionen inneburit lidande för djuren. Djurens Rätt uppmanar alla att granska sin konsumtion och välja djurfria produkter. Djur är inte varor!

Djurens Rätt arbetar också med att etablera samarbete med affärskedjor som väljer bort pälsprodukter. Idag finns hela 90 företag med på vår lista över sådana som är pälsfria.

Mink i frihet.

För 125 år sedan

Kvinnans skinn

– Ju mera djurskinn, desto finare

Ena vintern går H. M:t Kvinnan klädd i skinn af alla djur på jorden, och den andra vintern går hon knappt i sitt eget.

I år skrudar hon sig åter i ”djurhudar”, massor af djurhudar. Förut har hon nöjt sig med en lite boa, som satt som ett snöre om halsen, men nu skall hon ha på sig ett helt pälsvarumagasin. När hon går gatan fram med stolt och svajig gång, kommer hon att vifta med hundratal svansar, som icke äro hennes egna, och dubbelt så många glupande djurhufvuden skola titta fram ur muffar och veck och armhålor.

Och det är en jakt och ett fläng i Norrlands skogar, på Alaskas berg och Sibiriens tundror för att tillfredsställa denna förvända kvinno smak. Den lilla skunken går inte och lägger sig en enda kväll utan att be en liten bön, den ofödda sälens

Illustration ur Nordiska samfundets
medlemsblad 1908

klagan ljuder öfver Ishafvet, nerzen sjunger på sista versen, och endast skallerormen känner sig en smula säker i sin enkla, låga hydda.

– Hör nu, snälla damerna, ska det verkligen vara så treffligt att gå i kring med sälbarnlik och rävhufvuden slängande om halsen, zibetkattor ända ner på knäna och händerna instuckna i en genom olyckshändelse omkommen kanin?

Tag ut steget med ens och släng en dubbelviken fölunge öfver axlarna, sätt ett älghufvud på hatten och göm händerna i ett medelålders gödkalfsskinn med svans och klöfvar och allting. Det är precis lika smakfullt.

Ni omkommer på det viset rätt snart genom vådaskott eller förkylning, hvilketdera är ju en smaksak, men hvad gör det, bara man följer sista modet! Och sista modet för säsongen är att likna sina urfäder så mycket som möjligt – ”skinnpanserna” skulle Norlander ha sagt, om han haft hjärta till det och inte varit så rädd för att vitsa, som han är.

Ur Nordiska samfundets medlemsblad 1908.

Kommentar: I dagens arbete mot pälshandeln skulle vi aldrig utmåla människor av ett visst kön som de skyldiga. Vi fokuserar istället vid pälsnäringen och dess ansvar.

Länkar

Djurens Rätt
www.djurensratt.se

Fur Free Alliance
www.infurformation.com

Jordbruksverket
www.sjv.se

Fur Breeders' Association, FBA
www.efbanet.com

International Fur Trade Federation, IFTF
www.iftf.com

Sveriges Pälsdjursuppfödares Riksförbund, SPR
www.spr.nu

British Fur Trade Association, BFTA
www.britishfur.co.uk

Fur Institute of Canada
www.fur.ca

Finlands Pälsdjursuppfödares Förbund rf
www.stkl-fpf.fi

Fur Commission, USA
www.furcommission.com

Djurens Rätt

Djurens Rätt bildades 1882 och är idag Sveriges största djurrättsorganisation med omkring 36 000 medlemmar. Vi är partipolitiskt fristående och arbetar med opinionsbildning för ett samhälle som inte förtycker djur.

Djurens Rätt anser att djur ska respekteras som individer med egna intressen. Djur är levande, kännande varelser – inte saker som människan kan utnyttja. Det är oacceptabelt att människan kränker djurs rättigheter till ett naturligt liv. Huvudområdena för vårt arbete är djurförsök, livsmedelsindustrin, pälsindustrin och konsumentfrågor/veganism.

Djurens Rätt är helt beroende av frivilliga bidrag. Därför är vi mycket tacksamma om du stödjer oss. Varje ny medlem och varje ny gåva för oss ett steg närmare ett djurrättssamhälle.

www.djurensratt.se

Tel: 08-555 914 00

Plusgiro: 90 10 87-7

Pälshandel

Djur är inte kläder! Det slår Djurens Rätt fast i en av sina paroller. Enligt Djurens Rätt ska djur kunna leva på ett sätt som ger dem utlopp för sina naturliga beteenden. Strävan ska dessutom vara att djur inte ska få utnyttjas av människan på ett sådant sätt och för sådana syften som är oförenliga med deras egna intressen som individer.

Pälsindustrin innebär att djur föds upp och dödas enbart för att människor vill klä sig i deras pälsar. Den hellånga pälsen ser man inte så ofta som förr, och det är naturligtvis ett steg framåt. Tyvärr vägs denna minskning upp av en

ökad försäljning av pälsdetaljer på jackor, mössor, stövlar, leksaker och andra produkter. För djuren rör det sig inte om några detaljer, utan det handlar om deras liv.

I den här rapporten redovisas pälshandeln i kronor och i andra siffror. Rapporten avslutas med de krav som Djurens Rätt arbetar för att få genomförda i samhället. De bygger kort och gott på att djur inte ska ses som kläder eller som varor.

Ett problem som vi har stött på i arbetet med den här rapporten är att det inte finns näringsoberoende statistikuppgifter i tillräcklig utsträckning. Vi har varit hänvisade till de uppgifter som finns, vilka ofta har sammanställts av pälsbranschen eller av organ som står pälsbranschen nära. Samma problem stötte pälsdjursnäringens utredningen på (SOU 2003:86), och tvingades att redovisa siffror från pälsbranschen över antal farmer etc.

ISBN 978-91-88786-71-5